

Suojaa SiKana- hanke webinaari

Haittaeläintorjuntasuunnitelman laatiminen

28.1.2021

Vera Talvitie

Asiantuntijaeläinlääkäri

Tuotantoeläinten terveyden- ja sairaanhoidon
erikoiseläinlääkäri

Eläinten terveys ETT ry / Sikava

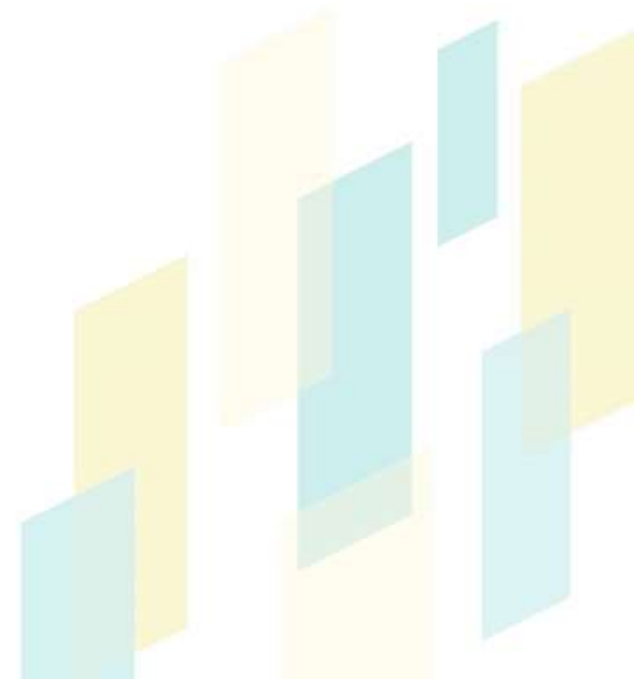

Luennon runko

1. Miksi ?
2. Miten ?

Haittaeläimet:

mm. **JYRSIJÖITÄ**, lintuja ja hyönteisiä

MIKSI tärkeää?

- Estämällä haittaeläinten pääsy eläintenpitotiloihin, rehu- ja kuivikevarastoihin vähennetään huomattavasti tartuntojen leviämiskä
- Haittaeläimet voivat levittää sikatilalle sen ympäristössä esiintyviä taudinaiheuttajia kuten esimerkiksi **salmonellaa, sikadysenteriaa tai trikiiniä**

suolistobakteeri

suolistobakteeri

sukkulamato

Salmonella tilanne

Useiden salmonella tartuntojen epäillään tulleen tilalle haittaeläimien mukana

Ruokavirasto ja LUKE, 2017-2020;
Hanke: Haittaeläinten vaikutus zoonoosien säilymiseen ja leviämiseen tuotantotiloilla

Tilanne 10.12.2020:

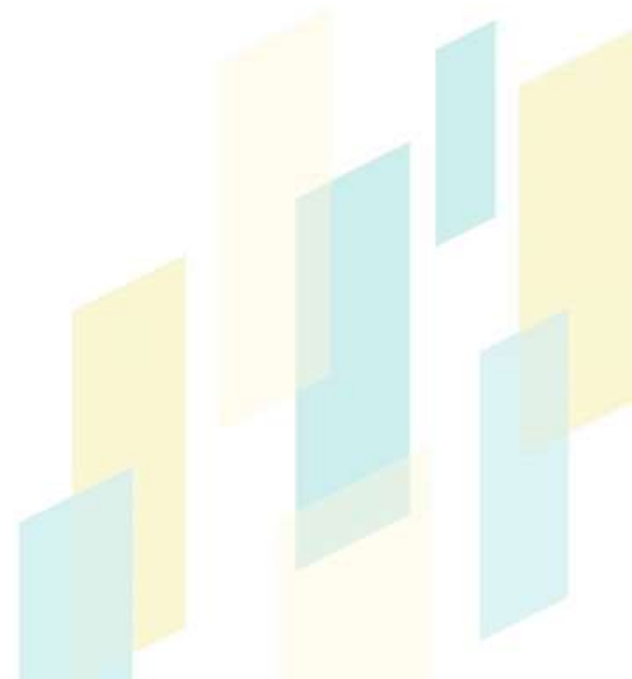
Vuonna 2020 rajoittavien määräysten alla olleet tilat (10.11.2020)

Eläinlaji ● Nauta ● Siipikarja ● Sika

Miksi kirjallinen suunnitelma?

- Sovitut asiat tulee tehtyä ja dokumentoitua
- Tehokas haittaeläintorjunta vaatii suunnitelmallisuutta.

Mitä ?

Suunnitelmaan laitetaan

- Haittaeläinten torjuntasuunnitelman voi tehdä itse tai ulkoistaa asiantuntevalle taholle.
  - torjunnasta vastaavan henkilön nimi
  - torjunnassa käytettävien aineiden kauppanimet (esim. myrkyt, merkkiaineet) ja
  - syöttölaatikoiden ja loukkujen sijainti asemapiirrookseen merkittynä (sijainti eläinten normaalireitille)
  - tarkkailun tiheys / aikataulu eli kuinka usein syöttölaatikot ja loukut tarkistetaan

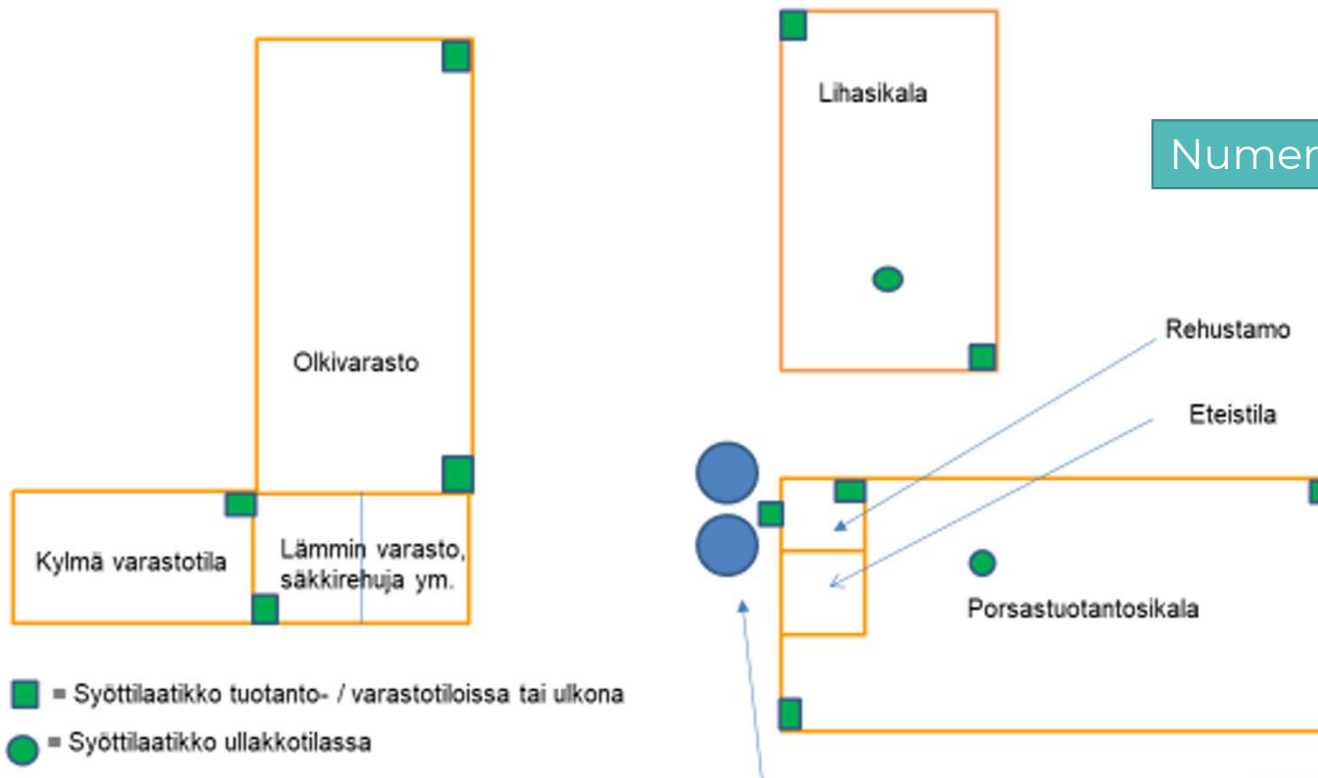
Syksyisin suurin paine

Rakenteet / riskipaikat

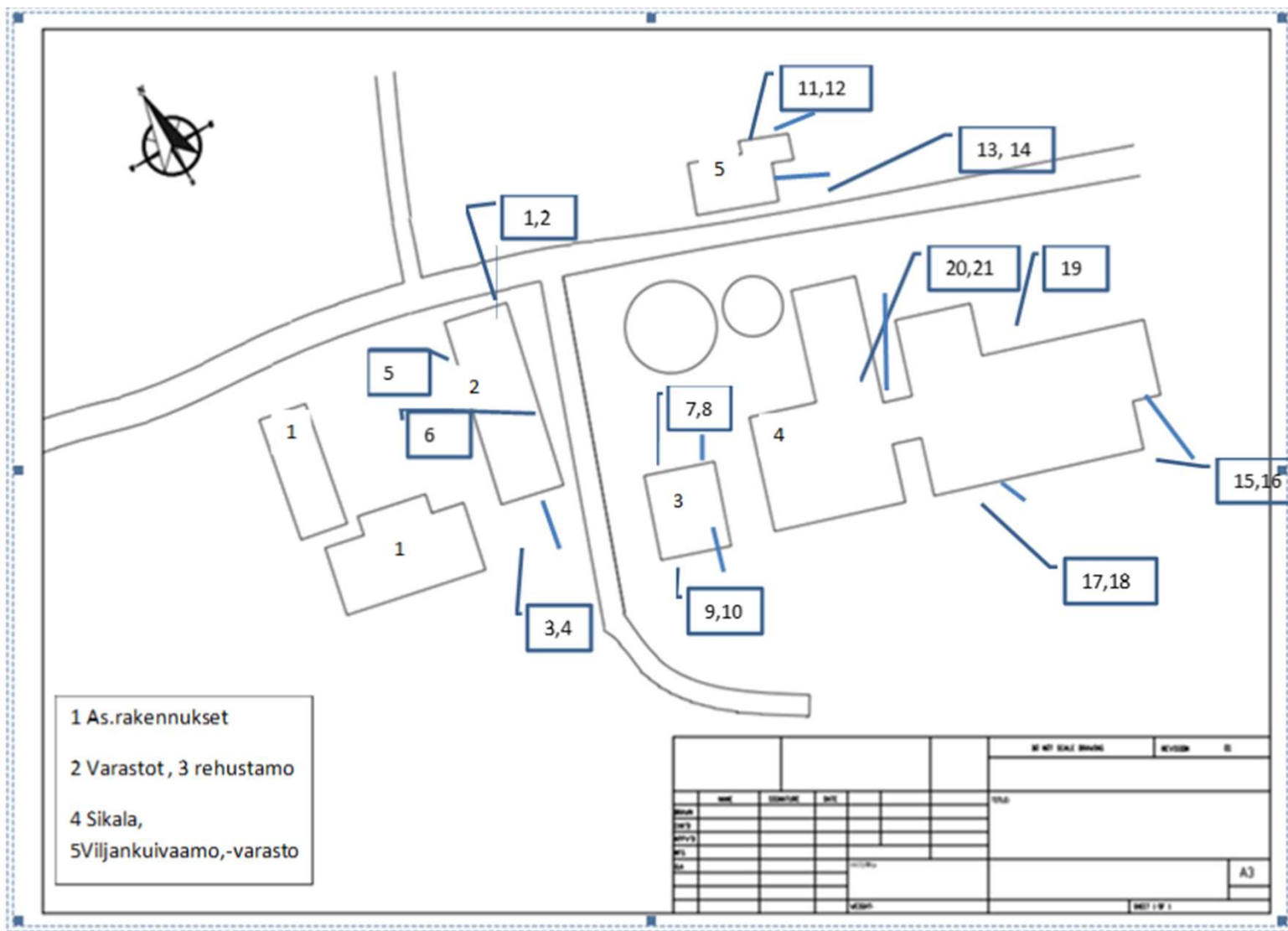
Hiiret uteliaita ja menevä helpommin syöttiin,
Rotat tarvitsevat pidemmän ajan
(arvio 5 vrk Dewulf & Immerseel 2018)

Jyrsijätorjuntasuunnitelma, syöttilaatikoiden sijoitteluesimerkki

Numerointi auttaa

Muista vintti

Muista turvallisuus

Onko sinulla kissa tai koira? Viranoma vaarasta, joka iskee yllättävällä tavalla

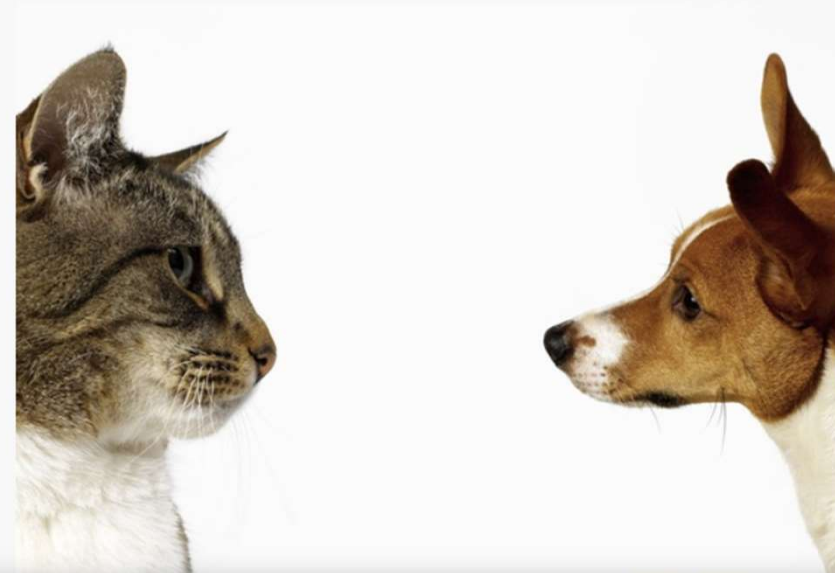
15.10.2019 14:03 | päivitetty 15.10.2019 14:03

ASUMINEN

KEMIA

YHTEISKUNTA

Nopeasti vaikuttavat jyrjämyrkyt vaarallisia kissoille ja koirille, muistuttaa Turvallisuus- ja kemikaalivirasto.

<https://www.talouselama.fi/uutiset/onko-sinulla-kissa-tai-koira-viranomainen-varoittaa-vaarasta-joka-iskee-yllattavalla-tavalla/28376760-30d5-4056-93d2-dc54ec988e6d>

Kirjaa ylös havainnot

- jyrsijöiden tai niihin viittaavien merkkien varalta
- jyrsijähavainnoista (sisältäen mm. jäljet, ulostepapanat sekä elävät ja kuolleet jyrsijät)
- suoritetuista torjuntatoimenpiteistä

Periaatteena, että jokaista havaittua hiirtä ja rottia kohden paikalla on 25 (Dewulf & Immerseel 2018)

Päivällä havaitut voivat tarkoittaa vakampaakin ongelmaa, vaikka hiiriä nähdään helpommin päivällä kuin rottia

Jos nähdään jyrsijöitä päivällä tai selviä jälkiä niistä, suunnitelmaa täytyy arvioida ja tehostaa torjuntaa.

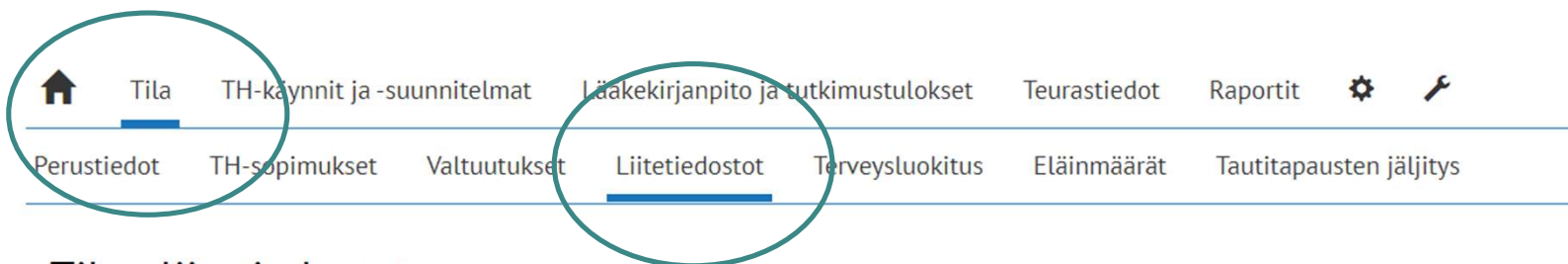
Tuhoeläinhallinta: jyrsijöiden syöttiasemat

Jyrsijöiden syöttiasemat

Asemien tiedot			Havainnot , riski 0-5)			
Nro	Aseman tyyppi	Sijainti	29.4.	15.5.2019	26.6.2019	27.7.2019
1	R	Sisäänkäynnin tuija	0	0	0	0
2	H	Toimiston ovi/laituri. poissa	-			
3	R	kylmiön seinä/jätekontti. poissa	-			
4	R	kylmiön nurkka, ulkona	0	0	0	0
5	R	varaston laitur	0	0	0	1
6	R	varaston seinän alla	0	0	0	0
7	R	Hakevaraston ulkopuoli	0	0	0	0
8	R	jäähdyttämön ulkopuoli	0	0	0	2
9	R	Pakkaamon ulkopuoli	0	0	0	0
10	R	Pakk.tarvikevaraston/laiturin kulma	0	0 vaihto	0	0
11	H	Kahvio/laituri	0	0	0	0
12	R	Toimiston seinusta	0	0	0	0

Loppuun voi kirjata havainnot

Jos haluaa tallentaa suunnitelman Sikavaan

Tilan liitetiedostot

425099870   Mallitila/Mallikas Matti   Matti Mallikas

Lisää tiedosto (max. 10MB) Ei valittua tiedostoa

Lisätty, alkaen   Lisätty, päättyen   **Kategoria**

Hae:

Lisätty	Nimi	Kuvaus	Kategoria
Ei tuloksia			

Näytetään 0 - 0 (yhteensä 0) Edellinen   Seuraava

KIITOS!

Apua torjuntaan

- ETT, Haittaeläinten torjunta
  - <https://www.ett.fi/wp-content/uploads/2019/07/Haittael%C3%A4inten-torjunta.pdf> (ETT nettisivut → Sika, Tilatason tautisuojaus, Haittaeläinten torjunta)
- Tukes, jyrsijätorjunnan hyvän käytännön opas
  - <https://tukes.fi/tietoa-tukesista/materiaalit/biosidit/jyrsijatorjunnan-hyvan-kaytannon-ohje>

vera@ett.fi

